

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10. 5. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/00512

Programová služba: Europa 2

Vysielateľ: D.EXPRES, k.s.

Číslo licencie: R/105, RD/32

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenia:

Návrh uznesenia č. 1:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/00512 smerujúci voči vysielaniu programovej služby Europa 2 vysielateľa D.EXPRES, k.s. a uznala podnet na preverenie v časti možného porušenia povinnosti ustanovenej v § 61 ods. 1 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok preverenia podnetu.

T: 22. 5. 2023

Z: PgO

Návrh uznesenia č. 2:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/00512 smerujúci voči vysielaniu programovej služby Europa 2 vysielateľa D.EXPRES, k.s. a podnet na preverenie v časti možného porušenia povinnosti ustanovenej v § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. uznala za nepreskúmateľný. Z toho dôvodu podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 7 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. **odkladá**.

Úloha:

Kancelária Rady odloží podnet na preverenie.

T: 22. 5. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 10. 5. 2023

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/00512 zaevidovaný dňa 10. 3. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Deň a čas vysielania: 8. 3. 2023 od 17:00 h do 24:00 h
Označenie podľa JSO: bez zvukového ohlásenia nevhodnosti
program *Tri prasiatka* - s ohlásením nevhodnosti do 18 rokov

Programová služba: Europa 2
Vysielateľ: D.EXPRES, k.s.
Číslo licencie: R/105, RD/32

Dátum: 2. 5. 2023

OBSAH PODNETU:

„St, 03/08/2023 - 20:00. Poškodzovanie menšín a nevhodné správanie vo vysielaní (vulgarizmy)“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (účinný od 01. 08. 2022):

§ 61 Ochrana ľudskej dôstojnosti a ľudskosti

(1) Obsahová služba, ktorú poskytuje vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, musí rešpektovať ľudskú dôstojnosť, najmä nesmie

c) propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať násilie alebo nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine,

§ 62 Ochrana maloletých

(1) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré

a) môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za bežných okolností počuť ani vidieť,

b) obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie, boli poskytované len v prípade zabezpečenia technických opatrení na zabránenie prístupu maloletých, najmä kódovanie alebo účinná rodičovská kontrola.

(6) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.

§ 108 Výkon štátnej správy

(3) Komisia na ochranu maloletých vykonáva štátnu správu v oblasti ochrany maloletých v rozsahu vymedzenom týmto zákonom.

§ 132

(1) Orgánmi dohľadu nad dodržiavaním povinností podľa tohto zákona sú

a) regulátor,

b) úrad,

c) komisia na ochranu maloletých.

§ 150

(11) Regulátor podnet na preverenie odloží alebo postúpi, inak podnet na preverenie vybaví postupom podľa odseku 12 alebo 13. O odložení alebo postúpení regulátor upovedomí podávateľa podnetu na preverenie.

§ 241 Dohľad súvisiaci s ochranou maloletých

(1) V období od 1. augusta 2022 do nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa ustanoví zoznam akceptovaných systémov označovania,¹²⁴) sú vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní uviesť označenie vekovej vhodnosti nimi vysielaného alebo poskytovaného programu a označenie typu potenciálne škodlivého obsahu v ňom obsiahnutého, ktoré boli vysielateľom alebo poskytovateľom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie určené podľa § 62 ods. 6.

(2) V období od 1. augusta 2022 do 31. decembra 2022 vykonáva dohľad nad dodržiavaním povinností ustanovených v § 62 regulátor.

Zákon č. 40/2015 Z. z. o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých zákonov

§ 12 Jednotný systém označovania

(1) Jednotný systém označovania je systém, ktorým sa klasifikujú audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy televíznej programovej služby a programy audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie (ďalej len „označovaný komunikát“)

a) vekovou vhodnosťou z hľadiska ich nevhodnosti alebo vhodnosti pre vekové skupiny maloletých zodpovedajúce inému akceptovanému systému označovania podľa § 12a, inak pre vekové skupiny maloletých do 7, 12, 15 alebo 18 rokov a

b) deskriptorom z hľadiska prítomnosti typu potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v nich obsiahnutý.

Komisia

§ 14a Pôsobnosť komisie

(1) Zriaďuje sa komisia ako osobitný orgán koregulácie pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní

a) jednotného systému označovania podľa § 12 a.

§ 43d Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. augusta 2022

(1) Do nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného na základe § 12 ods. 2 tohto zákona zostáva v platnosti a účinnosti vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania v znení neskorších predpisov.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namieta, že vo vysielaní odznelo (cit.): „Poškodzovanie menšín a nevhodné správanie vo vysielaní (vulgarizmy).“ Podávateľ bližšie nešpecifikoval, aké menšiny a akým spôsobom mali byť vo vysielaní poškodzované.

Z hľadiska preverenia dodržiavania ustanovenia § 61 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. týkajúceho sa ochrany ľudskej dôstojnosti a ľudskosti, podľa ktorého: „Obsahová služba, ktorú poskytuje vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, musí rešpektovať ľudskú dôstojnosť, najmä nesmie

c) propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať násilie alebo nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmysľania, majetku, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, narodenia, národného alebo sociálneho pôvodu, genetických vlastností, štátnej príslušnosti, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine...“,

konštatujeme, že vo vysielaní programovej služby Europa 2 z dňa 8. 3. 2023 v čase od 17:00 h do 24:00 h (záverečná hodina programu *Šorty&Becca*, večerný program *Hudba na maximum*, *Tri prasiatka* a prvá hodina nočného programu *Hudba na maximum*) sme nezaznamenali žiaden obsah, v ktorom by akýmkoľvek spôsobom boli spomínané nejaké menšinové skupiny, a teda ani vyjadrenia, ktoré by ich nejakým spôsobom poškodzovali. Na základe vyššie uvedeného zistenia sme teda toho názoru, že vysielateľ D.EXPRES, k. s. odvysielaním uvedených programov na programovej službe Europa 2 neporušil ustanovenie § 61 ods. 1 c) zákona

č. 264/2022 Z. z., a preto podnet na preverenie v tejto časti navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

V súvislosti s druhou námietkou podávateľa voči vysielaniu programovej služby Europa 2, v ktorej mali odznieť vulgarizmy, konštatujeme z hľadiska preverenia dodržiavania ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. týkajúcich sa **ochrany maloletých** nasledovne:

S prijatím zákona č. 264/2022 Z. z. nastala od 1. 8. 2022 zmena aj v právnej úprave zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíii, ktorým sa upravila časť zákona vzťahujúca sa na oblasť ochrany maloletých (tretia časť). Táto zmena zahŕňala okrem iného úpravu jednotného systému označovania, resp. pridanie iných akceptovaných systémov označovania, ako aj zriadenie osobitného orgánu - Komisie na ochranu maloletých.

S poukazom na prechodné ustanovenie § 241 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. je tak s účinnosťou od 1. 1. 2023 podľa § 132 ods. 1 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. orgánom dohľadu nad dodržiavaním povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. aj Komisia na ochranu maloletých. Tá podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. vykonáva štátnu správu v oblasti ochrany maloletých v rozsahu vymedzenom týmto zákonom a súčasne podľa § 14a ods. 1 písm. a) zákona č. 40/2015 Z. z. sa zriaďuje ako osobitný orgán koregulácie pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. Z uvedeného teda vyplýva, že dohľad v oblasti ochrany maloletých vo vysielaní a pri poskytovaní audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie vykonáva od 1. 1. 2023 s výnimkou ustanovenia § 62 ods. 1 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. Komisia na ochranu maloletých.

V súvislosti s uplatňovaním jednotného systému označovania v rozhlasovom vysielaní podľa § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z., je ďalej na mieste ozrejmiť právne zakotvenie jednotného systému označovania v zákone č. 40/2015 Z. z. Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 40/2015 Z. z.: „Jednotný systém označovania je systém, ktorým sa klasifikujú audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy televíznej programovej služby a programy audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie (ďalej len „označovaný komunikát“)

a) vekovou vhodnosťou z hľadiska ich nevhodnosti alebo vhodnosti pre vekové skupiny maloletých zodpovedajúce inému akceptovanému systému označovania podľa § 12a, inak pre vekové skupiny maloletých do 7, 12, 15 alebo 18 rokov a

b) deskriptorom z hľadiska prítomnosti typu potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v nich obsiahnutý.“

Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 40/2015 Z. z. účinného do 31. 7. 2022:

„Jednotný systém označovania je systém klasifikácie audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimedialných diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek programovej služby vekovou vhodnosťou z hľadiska ich neprístupnosti, nevhodnosti alebo vhodnosti pre vekovú skupinu maloletých do 7, 12, 15 alebo do 18 rokov.“

Z citovanej definície vyplýva, že zákonné vymedzenie jednotného systému označovania, ktorého kontrola dodržiavania spadá okrem iného od 1. 1. 2023 do kompetencie Komisie na ochranu maloletých už nezahŕňa klasifikáciu zvukových záznamov umeleckých výkonov, teda rozhlasového vysielania.

Okrem uvedeného zákonného vymedzenia je ďalej potrebné ozrejmiť aj skutočnosť, že zákon č. 40/2015 Z. z. v jeho aktuálnom znení počítá s vydaním nového všeobecného záväzného právneho predpisu (§ 12 ods. 2), ktorým budú upravené podrobnosti o jednotnom systéme označovania a spôsobe jeho uplatňovania. Tento však zatiaľ nebol vydaný. Podľa § 43d ods. 1 zákona č. 40/2015 Z. z.: „*Do nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného na základe § 12 ods. 2 tohto zákona zostáva v platnosti a účinnosti vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania v znení neskorších predpisov.*“ Z uvedeného potom vyplýva, že aktuálne platné JSO (vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z.), ktoré naďalej upravuje aj podrobnosti o jednotnom systéme označovania a spôsobe jeho uplatňovania v prípade zvukových záznamov umeleckých výkonov, ide ako predpis nižšej právnej sily nad rámec zákona. Zákonné splnomocnenie na aktuálne platný podzákonný predpis teda neexistuje a vo vzťahu k rozhlasovým vysielateľom je potom takáto právna úprava za daného stavu nevykonateľná.

Komisia na ochranu maloletých tak za daných okolností v konečnom dôsledku nie je príslušná na konanie vo veciach týkajúcich sa uplatňovania jednotného systému označovania v rozhlasovom vysielaní. S odkazom na § 12 ods. 1 zákona č. 40/2015 Z. z. túto pôsobnosť podľa ustanovenia § 110 a 134 a nasl. zákona č. 264/2022 Z. z. v oblasti rozhlasového vysielania nemá ani Rada pre mediálne služby.

Vzhľadom na to, že namietaný obsah sa týka možného porušenia ustanovenia **§ 62 ods. 6** zákona č. 264/2022 Z. z. v súvislosti s odvysielaním programu na rozhlasovej programovej službe, neprináleží Rade a súčasne ani Komisii na ochranu maloletých zaoberať sa možným porušením predmetnej povinnosti, vo vzťahu ku ktorej nemajú tieto orgány dohľad v danom prípade žiadnu pôsobnosť.

ZÁVER:

Na základe vyššie uvedených zistení konštatujeme, že vysielateľ D.EXPRES, k.s. dňa 8. 3. 2023 v časovom rozmedzí od 17:00 h do 24:00 h na programovej službe Europa 2 neporušil ustanovenie **§ 61 ods. 1 písm. c)** zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie v tejto časti navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Čo sa týka druhej časti podnetu (ochrana maloletých), konštatujeme, že podnet na preverenie je nepreskúmateľný a podľa § 150 ods. 7 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. ho navrhujeme **odložiť**.

Prepis/Popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00512)

Deň vysielania: 8. 3. 2023
Čas vysielania: 17:00 – 24:00 hod.
Označenie podľa JSO: bez zvukového ohlásenia nevhodnosti
program *Tri prasiatka* - s ohlásením nevhodnosti do 18 rokov

časy sú uvádzané cca

17:00:00 Začiatok záznamu – záverečná časť programu *Šorty & Becca*

Moderované vysielanie rádia Európa 2 zložené z hudobných skladieb (zahraničná produkcia), občas prerušované:

- vstupmi moderátorov (informácie o interpretoch hraných piesní, pripomenutie MDŽ, vyhodnotenie súťaže *Music rewind*),
- ukážkou z ranného programu *Sketch Bros*,
- komunikátmi s označením programovej služby rádia Európa 2,
- vlastnou propagáciou programu rádia Európa 2,
- dopravným servisom *Najrýchlejší dopravný servis*,
- predpoveďou počasia,
- krátkou reklamou (označenou pred a po odvysielaní).

18:00:00 – 22:00:00 *Hudba na maximum*

Nemoderované vysielanie rádia Európa 2 zložené z hudobných skladieb (zahraničná a domáca produkcia), občas prerušované:

- komunikátmi s označením programovej služby rádia Európa 2,
- vlastnou propagáciou programu rádia Európa 2,
- krátkou reklamou (označenou pred a po odvysielaní) – v prvej hodine programu.

22:00:01 *Tri prasiatka - late night show s moderátormi Oliverom, Samuelom a Lád'om.*

22:00:34 vlastná propagácia programu rádia Európa 2 – *Bekimovo horúce kreslo*,

22:01:04 začiatok programu *Tri prasiatka* s upozornením, že **program je nevhodný a neprípustný pre maloletých do 18 rokov**,

22:01:30 vstup moderátorov – poslucháči chcú počuť čítané erotické poviedky a píšú aj otázky, na ktoré chcú odpovede. Prvá otázka – či je vhodný sex v ponožkách?

22:04:10 čítanie 1. príbehu s názvom *Sex s Kikou a Karin*.

22:10:22 vlastná propagácia programu rádia Európa 2 – *Tri prasiatka*, blok hudby s komunikátmi s označením programovej služby rádia Európa 2,

22:18:00 vstup moderátorov – uvedú hosťa programu Tatianu, ktorá sa živí realizáciou erotických telefonátov, prišla do štúdia prečítať ďalší príbeh,

22:19:39 čítanie 2. príbehu – *Sex na vianočnom večierku*,

22:23:15 vstup moderátorov – bavia sa o prežívaní čítaného príbehu, vlastná propagácia programu rádia Európa 2 – *Tri prasiatka*, blok hudby s komunikátmi s označením programovej služby rádia Európa 2 a propagáciou programu *Tri prasiatka*,

22:34:35 vstup moderátorov – rozoberajú obsah prečítanej poviedky, debaty o rôznych kostýmoch pri sexe, vlastná propagácia programu Európa 2 – *Tri prasiatka*, blok hudby s komunikátmi s označením programovej služby rádia Európa 2 a propagáciou programu *Tri prasiatka*.

22:45:32 vstup moderátorov – do štúdia prišla Diana, debatuje s moderátormi o „samodrzkách“, o hudobnej skupine, v ktorej Diana spieva, o kostýmoch na koncertoch a pre moderátorov, rozlúčenie sa o poslucháčmi.

22:52:24 vlastná propagácia programu Európy 2 – *Tri prasiatka*, blok hudby s komunikátmi s označením programovej služby rádia Európa 2, vlastná propagácia programu rádia Európa 2 – *Sketch Bros*.

23:00:36 začiatok programu *Hudba na maximum*

Nemoderované vysielanie rádia Európa 2 zložené z hudobných skladieb (zahranická a domáca produkcia), občas prerušované:

- komunikátmi s označením programovej služby rádia Európa 2.

24:00:00 koniec záznamu.